

Mottagare
Regionstyrelsen

Uppföljning stödgivning kultur 2024

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsavdelningen har sammanställt kvantitativa uppgifter i den primärkommunala stödgivning som skett genom kulturenheten under 2024, samt arbete som skett inom ramen för den offentliga konsten, skapande skola och kulturgarantin. Sammanställningen visar bland annat antal sökande till de olika stöden, totalt sökt belopp, antal beviljade stöd, uppdelning antal män och antal kvinnor bland sökande till personbaserade stöd samt uppdelning inom vilka konstarter och kulturområden som medel sökts och beviljats. Inom arbetet med skapande skola och kulturgarantin har antalet deltagande barn sammanställts.

Det nya bidragssystemet togs i bruk i slutet av 2024, vilket lett till att uppföljningen i stort liknar 2023 års uppföljning. Avvikelsen är att det under året både utlysts en omgång tryckningsstöd och en omgång av det nya produktionsstödet för litteratur enligt det nya bidragssystemet.

Statistiken visar att könsfördelningen i fördelningen av de personrelaterade stöden är jämnare än året innan. Den tillfälliga fördelningen av verksamhetsmedel (på grund av att det regionala utvecklingsstödet ej kunnat fördelas) har kunnat stärka svagare konstområden som slöjd och form, dans och teater. Antalet sökande till stöden har generellt ökat med cirka 20%, bland annat till stipendierna och arrangörsstödet. Aktörer som har en bred konstområdesöverskridande verksamhet får 30% av stöden, följt av musikområdet som får 21%, följt av kulturarvsområdet på 13%, följt av bild- och formområdet med 13% av stöden.

Statistiken för föregående års arbete inkluderar även arbetet med den offentliga konsten, kulturgarantin och skapande skola. 2024 hade kulturenheten 14 offentliga konstprojekt på gång vilket är ovanligt många. 14 inköp av konstverk gjordes till konstsamlingen från nio konstnärer. Total budget för pågående konstprojekt inom enprocentsmålet var 11,5 mnkr (sträcker sig över flera år). I Skapande skola-satsningen har 2533 barn deltagit under läsåret 2024-2025. Inom ramen för kulturenhetens arbete med barn och unga, inklusive kulturgarantin, har 3021 barn deltagit under 2024. Utvecklingsarbete pågår kring uppföljning av kulturgarantin.

Ärendebeskrivning

En sammanställning och kort analys har genomförts av 2024 års stöd till den primärkommunala kulturen på Gotland och som fördelas genom Region Gotlands kulturenhet. Samtidigt har kulturenheten även sammanställt arbetet med den offentliga konsten, skapande skola och kulturgarantin.

I en första uppföljning har följande stöd ingått; filmstödet, tryckningsstödet/produktionsstöd litteratur, arrangemangsstödet, verksamhetsstödet, förstärkning från 2024 till regional kulturutveckling, vistelsestipendier och kulturarbetarstipendierna samt drift och investeringsstöd till samlingslokalhållande föreningar.

Följande parametrar har räknats ihop: antal sökande till de olika stöden, sökta belopp, antal beviljade stöd och belopp, uppdelning antal män och antal kvinnor (bland sökande och beviljade till personbaserade stöd) samt fördelning inom vilka konstarter och kulturområden som medel sökts samt beviljats.

Totalt har antalet sökande personer och organisationer till de ordinarie stöden ökat med cirka 20%, från 2023 från 241 till 289 aktörer under 2024. Ökningen berodde bland annat på den extra utlysningen av produktionsstödet till litteratur, en 50% ökning av sökande till arrangörsstöden och en ökning av antalet sökande till stipendierna där exempelvis 260% fler sökte till ungdokumentaristipendiet till följd av enhetens mer aktiva marknadsföring av stipendiet.

Av det totala antalet sökande var 63% kulturorganisationer, 25% fria professionella utövare och 12 % övriga utövare (talanger/amatörer).

Stöd har under 2024 sökts för totalt 21,3 mnkr – en ökning på cirka två miljoner sen 2023. Gällande konstarterna har det varit högst söktryck från aktörer från film-, litteratur- och musikområdet. Gällande beviljade stöd har aktörer med konstområdesöverskridande verksamhet tagit emot högst andel av stöden (30%), följt av musikområdet (21%), kulturarvsområdet (18%) och bild- och formområdet (13%). Den största skillnaden inom fördelningen mellan konstarterna är att kulturarvsområdet ökade med 5% sen 2023.

Könsbalansen för personstöden under 2024 blivit jämnare, 52% av stöden har gått till kvinnor och 48% till män. En fortsatt utvecklingsfråga är att göra vistelsestipendiet till Tyskland ännu mer attraktivt, men här har söktrycket ändå ökat något från tidigare år.

Skapande skola är en insats som genomförs, med statliga medel, i samarbete mellan Kulturskolan och kulturenheten. Kulturskolan redovisar läsåret 2024-2025 till Kulturrådet. Insatser riktats till barn över hela Gotland. Insatserna väljs ut av rektorer i skolorna och under läsåret har workshops kring konst, hantverk, musik, dans och akrobatik, skrivande och filmskapande. 151 grupper och 2533 barn deltog i Skapande skola. Totalt fördelades ett totalt arvode av 1 038 mnkr till 16 kulturskapare. Det är cirka 300 000 kronor mindre än året innan, på grund av en lägre fördelning till Gotland från Kulturrådet till följd av

ett högt söktryck från alla Sveriges kommuner. Dessvärre var även söktrycket högt på Skapandeskola-insatser från skolorna på Gotland, där fler skolor än tidigare fick avstå. Inom ramen för kulturenhetens arbete med barn och unga, inklusive kulturgarantin, har 3021 barn deltagit under 2024. Utvecklingsarbete pågår fortsatt kring hur uppföljning av kulturgarantin bäst kan genomföras eftersom den sträcker sig över tre år. Scenkonsten dominerade inom kulturgarantin under 2024.

Arbetet med den offentliga konsten för 2024 inkluderade 12 konstprojekt som ett resultat av nya byggprojekt och enprocentregeln. Projekten löper över flera år och engagerade under året 24 konstnärer. Två ytterligare konstprojekt pågick - ett genom Degermanska fonden och ett i samband med det konstprojekt som Region Gotland invigde 2024 i Almedalen i efterdyningarna av mordet på Ing-Marie Wieselgren. I dessa båda projekt engagerades sex konstnärer/konstnärsgupper, där uppdragen landade på två konstnärsgupper.

Total budget för konstprojekten inom enprocentmålet var 8,9 mnkr och i de övriga konstprojekten 2,6 mnkr. Budgeten för konstinköp till Region Gotlands konstsamling var på 100 000 kronor och inköpen varierade i pris mellan 1 200 kronor och 18 000 kronor. Inköpen inom Region Gotland hanteras av handläggaren för offentlig konst genom ett konstråd. Hantering och förvaltning av den offentliga konsten 2024 är ett uppdrag som innehas av Gotlands museum.

Bedömning

Slutsatser att ta med i arbetet med stödgivning framåt är frågan om möjligheten att stärka och eventuellt omfördela stöd till aktörer inom svaga konstområden. Att söktrycket ökar markant har många förklaringar, kommunikation, ökat behov, ökade kostnader i samhället med mera. Arbetet behöver fortsätta med att förbättra kommunikation kring stöd och stipendierna nu när det nya bidragssystemet är igång. Skillnaden i könsfördelningen mellan män och kvinnor har jämnats ut. Musikområdet och kulturarvsområdet är de områden med mest stöd från Region Gotland, följt av bild- och formområdet. Spel, dans- och slöjd- och formområdet är fortfarande svaga, men tack vare förstärkningar och uppräknings har en förbättring ändå kunnat ske från 2023. Utmaningen att följa svaga områden kräver också en utveckling av statistiken eftersom en del av de svaga områdena finns inbäddade hos de aktörer som arbetar konstområdesövergripande. Ett exempel är områdena spel och slöjd och form som är betydande inom ramen för till exempel Medeltidsveckans verksamhet.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-04-29

Stefan Hollmark
Regiöndirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid